

Llinars del Vallès, des del segle XVI fins mitjan segle XX, va ser una petita vila de pagesos, treballadors de la terra i criadors de bestiar. Tot i això, durant l'Edat Moderna el poble va viure un important desenvolupament econòmic, materialitzat en la construcció de masies. L'extensió del municipi és de 28 Km2. Segons el cens municipal de 1936 hi havia 1.897 habitants.

Durant la guerra civil només hi hagué un alcalde, Josep Serra i Gili (1897-1958). Membre d'ERC va romandre a l'alcaldia des del 18 de febrer de 1936 fins l'entrada de les tropes nacionals. L'Ajuntament incauta els béns propietat de l'Església i de determinats propietaris del poble. Els problemes amb el consistori van ser freqüents. Així, a mitja legislatura, van dimitir 2 consellers de la CNT i 1 d'ERC, motivada pel desencís de com "es desenvolupava la tasca al govern municipal, que porta a la negació del principi d'autoritat, quin desprestigi produeix una onada de descomposició de fatals conseqüències".

Durant la guerra civil va explotar un camió carregat amb trilita que va malmetre el pont de ferro, situat sobre la riera Giola. L'any 1939, durant la retirada de l'exèrcit republicà, es van malmetre 156 edificis, entre

quest equip consistí en la recuperació gràfica de 5 obres menors d'Antoni Gaudí, desaparegudes, malmeses o profundament modificades en l'actualitat: la cascada de la Casa Vicens al barri de Gràcia de Barcelona; la torre mirador La Miranda, a Llinars del Vallès; les Escoles Provisionals i l'Obrador de Gaudí, ambdues a l'illa de la Sagrada Família; i la nau de la Cooperativa Obrera Mataronense, a Mataró.

Pel que fa als refugiats, Llinars del Vallès va haver de fer front a l'arribada d'una mitjana de 400. Es va imprimir paper moneda de 0,25 i 0,50 cèntims i 1 pesseta. Pel que fa a la persecució religiosa, l'Església de Santa Maria va ser saquejada. Si ens centrem en la

persecució política i civil, només es comptabilitzà dos assassinats. El 7 d'agost de 1936, afusellaren a Pere Bonastre Almirall, capellà, de 71 anys, i el 18 de febrer de 1937 a l'industrial Montserrat Cullell Coll, de 70 anys. Les tropes nacionals van entrar a Llinars el 29 de gener de 1939.

Fonts consultades: Web Ajuntament; Repressió política en Catalunya (1936-1939), de César Alcalá; www.museugranollers.org/alcaldes.

LA PROPERA SETMANA:
EXTRAORDINARI
de L'ASCENSIÓ: GRANOLLERS

Les vivències d'Emília Margenat (II)

Transcrivim part de les memòries d'Emília Margenat i Sampera que va viure la guerra civil a Santa Eulàlia de Ronçana.

Anàvem trampejant om podíem i la mare va veure que si no s'arremangava ella, malament aniríem en el menjar i com que poc o molt tenia experiència en les feines de pagès, va emprendre l'hort pel seu compte i aviat vam menjar al seu temps, patates, mongetes i verdura de tota mena. Per les feines més feixugues, com era regar a les nits, fangar, o llaurar, l'ajudaven l'oncle Miquel i l'oncle Pepet, en Pere de Can Joanet Pujades (un bon home) i de vegades també en Pep Tresó de Can Pep, o en Ramon dels cordills de Can Careta.

Al cap d'un temps, amb la llenya tallada de les alzines vam començar a fer intercanvi (la gent en deia bescanvi), també amb vi, patates, cebes... Què me'n dieu del nostre palosanto, tan ufanós, arrodonit, ombrívol i tan generós a l'hora del fruit? En una de les tardors en va fer vuit coves. Amb tot això, vam tenir arròs, sucre, pasta, i xocolata. Ai, la xocolata, que la mare amagava per tenir-la en les ocasions convenients. Jo la hi trobava allà on fos. Era tan bona! Ella s'enfadava molt i em deia que talment semblava un gos tofoner.

Ni de bon tros estàvem tranquils, però almenys ja no passàvem tanta gana. Recordo també les lleties; a les ciutats governades pels rojos es van convertir en quasi l'única menja aprofitable. Les va instaurar en Negrin, bo i dient: "Aquí hay lentejas. Si no las quieres, las dejas". La gent prou afamada les engolia resignadament, inclosos els cucs i les pedres. A casa, el plat fort de molts dies eren les farinetes de blat o de blat de moro, que l'Hermana Narcisca guisava perfectament. Al temps de les faves, també en menjàvem moltes; un dia el gra, i l'endemà, les pells.

Més endavant, quan els parcors ja ens duïen farina, fèiem intercanvi amb el forner de dalt, que ens donava pa. No sé quants quilos de farina havíem de donar-li a canvi de pa, però el que sé és com pesava el cistell on jo duïa la cuinera plena de farina.

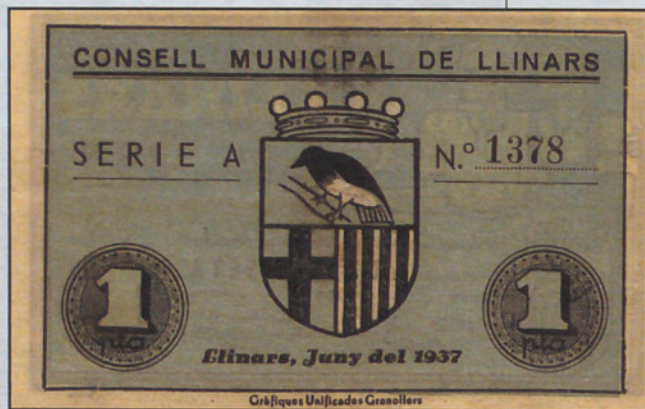
Com que de les alzines queien molts aglans, ens vam animar a criar algun porc, que en el seu dia matàvem i menjàvem les seves botifarres.

Un petit rajolí d'optimisme ens el duïen uns paquets de menjar que espaïadament rebíem des de França mitjançant la Creu Roja. Els tiets van fugir a Montecarlo, més tard a San Sebastián, i eren ells qui els enviaven. Amb el paquet estès damunt la taula del menjador i tots al voltant, passàvem uns instants feliços, tant pel que prometia el menjar com pel testimoni de record i estimació que representava; hi havia pasta de sopa, llet condensada, xocolata (mmmmm), galetes "Cracker", "Cubitos Maggi" i tot un fotimer de coses bones. L'avia pensant amb el seu germà acabava plorant d'emoció i d'agraïment, però també per aquell desagradable record que tenia clavat al cor, ja

que els tiets, en marxar, o es van voler endur el Papa, i bo i enganyant-la, si que ho van fer amb el tiet Lluís Piella i família. Això per ella va ser una gran bufetada.

Encara que estiguéssim en temps de guerra, no feia gens estrany veure ramats ben fornits de bens pasturant per marges i rostolls. Des del davant els guiava el pastor i el gos d'atura des del darrera vigilava que no s'esgarriessin.

De com avançava la Guerra i els environs que seguia, ens n'assabentàvem pels diaris, pel boca a boca i per la ràdio, ja elèctrica, que la teníem instal·lada dalt de les golfes, a la cambra buida de les minyones. A l'hora de les notícies -ara l'un, ara l'altre- tots ens trobàvem allí i escoltàvem clandestinament el que deia des de Sevilla en Queipo de Llano, General d'en Franco, que amb to desenfadat i un xic jocós les engaltava de manera que s'entengués tot sense dir res en concret. Això sí, entre paraules tothom tenia consciència del desenvolupament de la Guerra.

ells l'Ajuntament que quedà enrunat i la Torre Mirador "La Miranda" de construcció gaudiniana que es va enderrocar.

El 4 de juny de 2003, es presentà al rectorat de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC) el llibre "Gaudí invisible", elaborat per l'equip del Centre d'Aplicacions de la Informàtica a la representació d'Arquitectura i Territori (CAIRAT) d'aquesta universitat, juntament amb Josep Gómez Serrano, també professor de l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura del Vallès. El treball d'a-